

**Årsrapport 2017
for
Lolland-Falsters Stift**

LOLLAND-FALSTERS STIFT

**Stiftsrådet
Bindende Stiftsbidrag**

Cvr.nr. 60013713

Marts 2018

Dok. nr.

1. Indledning	3
2. Påtegning af det samlede regnskab	4
3. Beretning	5
3.1 Præsentation af virksomheden	5
3.2 Årets økonomiske resultat.....	6
3.3 Årets faglige resultater	8
3.4 Forventninger til det kommende år	8
4. Regnskab	10
4.1 Anvendt regnskabspraksis.....	10
4.2 Regnskabsopgørelse.....	12
4.3 Balance.....	13
4.4 Bevillingsregnskab.....	13
5. Bilag	14
5.1. Sammensætning af stiftsråd	14
5.2. Detaljeret projektoversigt.....	15

1. Indledning

I henhold til bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden udarbejdes der en konsolideret årsrapport for fællesfonden. Årsrapporten affattes i henhold til gældende bekendtgørelse om statens regnskabsvæsen, bekendtgørelse nr. 70 af 27. januar 2011.

Årsrapporten er sat op med visse lokale tilpasninger efter Moderniseringsstyrelsens vejledning af 14. december 2017 om udarbejdelse af årsrapporter og indeholder følgende elementer:

- Påtegning.
- Beretning, herunder målrapportering.
- Regnskab.
- Bilag.

Siden 2014 er årsrapporten for det bindende stiftsbidrag udskilt fra stiftets årsrapport vedrørende fællesfonden. Stifternes omkostninger til drift af stiftsrådet og administration og regnskab af stiftsmidlerne er afrapporteret i henholdsvis stifternes årsrapport for fællesfondsregnskabet og i stifternes årsrapport for stiftsmidlerne.

2. Påtegning af det samlede regnskab

Årsrapporten omfatter det bindende stiftsbidrag, som Lolland-Falsters Stift er ansvarlig for. Herunder de regnskabsmæssige forklaringer, som skal tilgå Rigsrevisionen i forbindelse med revisionen af regnskabet m.v.

Fremlæggelse

Årsrapporten er aflagt i henhold til bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden.

Påtegning

Det tilkendegives hermed,

1. at årsrapporten er rigtig, dvs. at årsrapporten ikke indeholder væsentlige fejlinformationer eller udeladelser, herunder at opstillingen og rapporteringen i årsrapporten er fyldestgørende også for ikke finansielle oplysninger ved målrapportering,
2. at de dispositioner, som er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis, og
3. at der er etableret forretningsgange, der sikrer en økonomisk hensigtsmæssig forvaltning af de midler og ved driften af de institutioner, der er omfattet af årsrapporten.

Rødby, den 13. marts 2018

Nykøbing Falster, den 13. marts 2018

Stiftsrådsformand
Susanne Møller

Biskop
Marianne Gaarden

3. Beretning

3.1 Præsentation af virksomheden

Et stift er en geografisk enhed og samtidig en forvaltningsmæssig institution under Kirkeministeriet.

Stiftet finansieres bevillingsmæssigt af Fællesfonden og modtager derudover tilskud fra staten i forbindelse med aflønning af stiftets præster i forhold til en brøkdel 40/60, hvoraf staten dækker de 40 %. Folkekirken i Danmark er inddelt i 10 stifter. Kirken i Grønland er også et stift i folkekirken.

Hvert stift forestås af en biskop og en stiftsøvrighed (biskop og stiftamtmand i forening). Om biskoppens og stiftsøvrighedens virksomhed henvises til stiftets årsrapport for fællesfonden.

Der er i hvert stift nedsat et Stiftsråd (nedsat i henhold til lov om folkekirkens økonomi af 17. juni 2009, senest revideret 29. marts 2014). Stiftsrådets hovedopgaver kan opdeles således:

- At bestyre stiftsmidlernes forvaltning. Stiftsrådet bestyrer midlerne på menighedsrådenes vegne og fastsætter herunder en politik for udlån af stiftsmidlerne til de lokale kasser. Stiftsmidlerne, som består af kirkernes og præsteembedernes kapitaler udgør på landsplan ca. 4,6 milliarder kr.
- At udskrive og bestyre et bindende stiftsbidrag fra kirkekasserne til aktiviteter i de enkelte stifter. Det bidrag, som udskrives, kan ikke overstige 1 procent af den lokale ligning i de enkelte ligningsområder i stiftet.

Stiftsrådet består af stiftets biskop, stiftets domprovst, 1 repræsentant for stiftets provster, 3 repræsentanter for stiftets præster, samt 1 menighedsrepræsentant fra hvert provsti (for Lolland-Falsters stift dog 2 menighedsrepræsentanter fra hvert provsti).

Lolland-Falsters Stifts sammensætning af stiftsrådet er vedlagt som bilag.

Stiftsrådet beslutter størrelsen og anvendelsen af det bindende stiftsbidrag udskrevet blandt stiftets kirkekasser.

Det bindende stiftsbidrag kan anvendes på følgende aktiviteter i stiftet:

1. Kommunikation mellem stiftet, menighedsråd og præster
2. Formidling af kristendom
3. Udviklingsprojekter inden for undervisning, diakoni, IT, medier, kirkemusik og lignende, herunder analyser til forberedelse af sådanne projekter
4. Mellemkirkeligt arbejde

3.2 Årets økonomiske resultat

Årets økonomiske resultat er et overskud på 141 t.kr. Overskuddet er hensat (ikke formålsbestemt), således at regnskabet går i nul for året. Resultatet vurderes at være tilfredsstillende. Baggrunden for vurderingen er nærmere gennemgået senere i dette afsnit.

Indtægten fra det bindende stiftsbidrag var i 2017 på 945 t.kr. (670 t.kr. i 2016), hvilket svarer til 0,71 % af udskrivningsgrundlaget i stiftet. Det bindende stiftsbidrag kan maksimalt udgøre 1% af udskrivningsgrundlaget i stiftet.

Det bindende stiftsbidrag administreres af stiftet, og indgår i stiftets balance for fællesfondsaktiviteter i øvrigt, og der er således ikke udarbejdet en selvstændig balance for bidraget.

Stiftsrådet kan overføre et eventuelt overskud fra år til år, opført som anden gæld på stiftets balance. En oversigt over Lolland-Falsters Stiftsråds overførsler er nærmere beskrevet i afsnit 4.2 Bevillingsafregning.

Årets økonomiske resultat på 141 t.kr. er sammensat som vist herunder i tabel 3.2.

Tabel 3.2. Bindende stiftsbidrag for Lolland-Falsters Stift 2017 - formålsopdelt (kr.)						
	Formål	Delformål	Regnskab 2016	Budget 2017	Regnskab 2017	Periodens forskel
75	Kommunikation		380.155	245.000	175.342	-69.658
	75.1	Stiftsbog	107.245	90.000	12.591	-77.409
	75.2	Stiftsavis	-	-	-	-
	75.3	Stiftspræstestævne	96.369	-	6.303	6.303
	75.4	Stiftsamenighedsrådsstævne	32.084	90.000	12.742	-77.258
	75.5	Hjemmeside	-	-	-	-
	75.6	Andre tilskud til kommunikation	144.457	65.000	143.706	78.706
76	Formidling		186.629	151.000	207.671	56.671
	76.1	Konsulenter	83.000	85.000	99.668	14.668
	76.2	Stiftsudvalg	103.629	66.000	108.003	42.003
77	Udviklingsprojekter		86.660	354.500	334.431	-20.069
	77.1	Undervisning	-	-	-	-
	77.2	Diakoni	75.000	335.000	334.431	-569
	77.3	IT	-	-	-	-
	77.4	Medier	-	-	-	-
	77.5	Kirkemusik	11.660	19.500	-	-19.500
78	Mellemkirkeleg		744	-	-	-
	78.1	Kontingenter	-	-	-	-
	78.2	Udvalg	744	-	-	-
79	Andet		117.584	194.500	86.886	-107.614
	Bindende stiftsbidrag omkostninger i alt		771.772	945.000	804.331	-140.669
	Finansiering i alt		-771.772	-945.000	-804.331	140.669
	Indtægter bindende stiftsbidrag		-670.000	-945.000	-945.000	-
	Øvrige indtægter, herunder tilbageført hensættelse		-101.772	-	-	-
	Hensat overskud (ikke formålsbestemt)		-	-	140.669	140.669
	Bindende stiftsbidrag i alt		0	0	0	0

Som det fremgår af tabel 3.2. har stiftsrådet budgetteret i balance.

Som det fremgår er stort set alle hovedprojekter gennemført. Differencerne mellem budget og regnskab på kontiene 75.1 og 75.6 skyldes alene en forskel i konteringen i regnskabet i forhold til budgettet.

3.3 Årets faglige resultater

Det samlede stiftsråd har i 2017 holdt 4 ordinære møder samt et konstituerende møde for det nye stiftsråd, men dertil skal lægges de enkelte udvalgs aktiviteter. Stiftsrådet sender også repræsentant til Folkekirkens mellemkirkelige Råd og Folkekirkens Nødhjælp og deltager i møder og konferencer. Stiftsrådets formand Bent Normann Olsen deltog i Luthersk Verdensforbunds generalforsamling fra d. 10.-16. maj i Namibia i Afrika som repræsentant for Det mellemkirkelige Råd.

Folkekirkens Skoletjeneste laver egne undervisningstilbud til alle klassetrin i folkeskolen godt suppleret af et Landsnetværk. Det giver eleverne en viden om kristendom, som ellers ikke formidles i folkeskolen. Samarbejdet med Stege-Vordingborg provsti fungerer fremragende, men der er et voldsomt arbejdspress forbundet med at producere og distribuere materialer, da der alene er 1 1/2 medarbejder til rådighed, og der er kontakt til alle skoler.

Stiftsrådet har også i 2017 fulgt udviklingen omkring pilgrimshuset i Maribo. På trods af renovering af området omkring huset med deraf følgende afspærring omkring Domkirken og blokade af adgangen til søen har der været omsætningsfremgang. Den 3-årige bevilling er stadig Stiftsrådets tilsagn.

Stiftsrådets arbejde har i 2017 været præget af afskeden med biskop Steen Skovsgaard og velkomsten til biskop Marianne Gaarden. En overgangsperiode ”hvor man har holdt sine skibe i søen og ikke søsat nye”

I oktober måned var stiftsrådet vært ved årsmødet for alle stiftsrådene. Det foregik i Maribo med rundvisning i Domkirken, besøg i Pilgrimshuset og efterfølgende møde i Bangs Have. Dagen sluttede med en koncert i Domkirken. En indholdsrig dag, hvor alle ti stifter var repræsenteret.

3.4 Forventninger til det kommende år

Økonomiske rammer

Med ny biskop i september 2017 er udvalgsstrukturen taget op til nyvurdering. Biskop Marianne Gaarden har ønsket at fortsætte Diakoniudvalget, Udvalget for mellemkirkelige relationer og religionsmøde og Religionspædagogisk udvalg. Desuden nedsættes et gudstjenesteudvalg med fokus på den reformproces af højmessen, som bispekollegiet har iværksat samt et ad hoc udvalg til at arbejde med problemstillingen om vore mange gamle middelalderkirker i forhold til befolkningsunderlaget.

Det bindende stiftsbidrag beløber sig i 2018 til 945.000, svarende til 0,71% af udskrivningsgrundlaget, hvilket er uændret i forhold til 2017. Den forholdsvis høje udskrivningsprocent skyldes for en stor del stiftsrådets forpligtelse i forhold til driften af Pilgrimshuset i Maribo. Det er stiftsrådets forventning at Pilgrimshuset forbedrer driftsresultatet i de kommende år med nye tiltag og med renoveringen af omgivelserne, bl.a. projektet på Søbredden. Det er stiftsrådets ønske at frigøre flere penge til bl.a. præstekurser og kommunikation i stiftet.

Eksterne påvirkninger

Der er ingen eksterne påvirkninger af det økonomiske resultat i 2017.

4. Regnskab

4.1 Anvendt regnskabspraksis

Krav til regnskabsmæssigt materiale er beskrevet i bekendtgørelse nr. 813 af 24. juni 2013 om budget og regnskabsvæsen mv. for fællesfonden. Kapitel 7 om aflæggelse af regnskab i bekendtgørelsen fastsætter de generelle krav til regnskabsaflæggelsen, konsolidering og revision.

Årsregnskaberne udarbejdes under hensyntagen til tilgodehavender, forudbetalte og skyldige beløb m.v., så regnskabet giver et retvisende billede af indtægter og udgifter i det pågældende år samt af aktiver og passiver ved årets udløb.

Fra 1. januar 2017 er internt køb og salg af varer og tjenesteydelser registreret særskilt. Sådanne interne transaktioner elimineres ved konsolidering af fællesfondens samlede regnskab. Internt køb og salg af IT-varer og –tjenesteydelser registreres særskilt fra 1. januar 2018.

Fællesfondens regnskab er aflagt i henhold til de statslige regler for omkostningsbaserede regnskaber, jf. Finansministeriets Økonomisk Administrative Vejledning med de undtagelser, der følger af fællesfondens særlige karakter.

Værdiansættelse

Fællesfondens aktiver omfatter bygninger, inventar, maskiner m.v. Udstyr og inventar optages under aktiver i regnskabet i henhold til de af Moderniseringsstyrelsens udfærdigede værdiansættelsesprincipper.

Bygningerne er registreret i det administrative fællesskabs regnskab. Der anvendes statens princip for værdiansættelse og regnskabsmæssig behandling af ejendomme, hvor aktivet optages til kostpris fordelt på grundværdi og bygninger og opskrives med større renoveringer, udvidelser m.m. Grundværdien afskrives dog ikke, og bygningsværdien afskrives over 50 år. Kostprisen for fællesfondens bygninger og grunde blev pr. 31. december 2010 sat til den i 2010 udmeldte offentlige ejendomsvurdering for 2009. Immaterielle og materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages bunkning af IT-aktiver, og der aktiveres kun enkeltaktiver med en kostpris på 50.000 kr. eller derover og en forventet levetid på mere end ét år. Alle aktiver afskrives lineært over følgende perioder:

Forbedringer af lejemål	4 år
Bygningsforbedringer	10 år
Inventar	3 år
Programmel	3-8 år
IT-hardware	3 år
Bunket IT-udstyr	3 år

I forbindelse med investeringer af fællesfondens likvider, er den planlagte tidshorisont tre år. Derfor anvendes finansielle anlægsaktiver og ikke omsætningsaktiver. Der investeres i obligationer. Obligatio-

ner optages til købsværdi på balancen. Når obligationer sælges eller udtrækkes indgår en gevinst/et tab målt i forhold til købsværdien i årets resultat. Er der ved køb/salg en vedhængende renteudgift/indtægt så indgår denne også i årets resultat ved købs-/salgstidspunktet, svarende til de skattemæssige regler for håndtering af vedhængende rente. Ved årets udgang beregnes/reguleres urealiseret kursgevinst/-tab på obligationsbeholdningen, dvs. forskellen mellem den bogførte købsværdi og den aktuelle kursværdi. Den urealiserede kursgevinst/-tab indgår i driftsresultatet, og på særskilt egenkapitalkonto. Finansielle anlægsaktiver er registreret i det administrative fællesskabs regnskab.

Fællesfondens egenkapital udgøres af egenkapitalen primo tillagt årets resultat, eventuelle reserveringer (Pensionsforpligtigelsen, igangværende projekter samt videreført fri egenkapital i fællesfondens institutioner) samt forskydninger i balancen. Gældsforpligtelser omfatter skyldige feriepengeforpligtelser, skyldigt over-/merarbejde og evt. forpligtelser i forbindelse med åremålsansættelse. Pensionsforpligtelsen er registreret i det administrative fællesskabs regnskab.

4.2 Regnskabsopgørelse

Tabel 4.2 Bindende stiftsbidrag for Lolland-Falsters Stift 2017

Konto	Formål 36 Bindende stiftsbidrag (kr.)	Regnskab 2016	Budget 2017	Regnskab 2017	Periodens forskel
Ordinære driftsindtægter					
33	Bindende stiftsbidrag	-670.000	-945.000	-945.000	0
11	Salg af varer	0	0	0	0
12	Internt salg af varer og tjenesteydelser	0	0	0	0
Ordinære driftsindtægter i alt		-670.000	-945.000	-945.000	0
Ordinære driftsomkostninger					
16	Husleje, leje arealer, leasing	0	0	0	0
17	Internt køb af varer og tjenesteydelser	0	0	7.800	7.800
18	Lønninger/personaleomkostninger	180.173	75.000	111.052	36.052
22	Andre ordinære driftsomkostninger	582.349	870.000	355.084	-514.916
Ordinære driftsomkostninger i alt		762.522	945.000	473.936	-471.064
Resultat af ordinær drift		92.522	0	-471.064	-471.064
Andre driftsposter					
21	Andre driftsindtægter	-301.772	0	-6.094	-6.094
43	Interne statslige overførselsudgifter	0	0	0	0
46	Tilskud til anden virksomhed/investeringstilskud	209.250	0	477.158	477.158
Andre driftsposter i alt		-92.522	0	471.064	471.064
Resultat før finansielle poster		0	0	0	0
Finansielle poster					
25	Finansielle indtægter	0	0	0	0
26	Finansielle omkostninger	0	0	0	0
Finansielle poster i alt		0	0	0	0
Ekstraordinære poster					
28	Ekstraordinære indtægter	0	0	0	0
29	Ekstraordinære omkostninger	0	0	0	0
Ekstraordinære poster i alt		0	0	0	0
Årets resultat		0	0	0	0

4.3 Balance

	2016	2017
Tilgodehavender	0	0
Periodeafgrænsning	0	0
Andel af likviditet (beregnet)	37	181
Aktiver i alt	37	181
Egenkapital	-26	-167
Hensatte forpligtelser	-11	-14
Feriepengeforpligtelse	0	0
Periodeafgrænsning	0	0
Anden kortfristet gæld	0	0
Passiver i alt	-37	-181

Hensatte forpligtelser vedrører hensættelser til Reformationsjubilæet i 2017.

4.4 Bevillingsregnskab

Stiftsrådene har adgang til at overføre et eventuelt overskud/mindre forbrug på det bindende stiftsbidrag til brug i følgende år.

	Årets bidrag	Årets omkostninger	Årets resultat	Overført fra tidligere år	Akkumuleret til videreførelse
36. Bindende stiftsbidrag	-945.000	804.331	-140.669	-26.145	-166.814

Årets overskud i 2017 på 141 t.kr. er lagt til opsparingen.

For Lolland-Falsters Stift er den akkumulerede opsparing på 167 t.kr., hvilket primært er resterende opsparing fra 2013 og tidligere, idet midlerne i 2014 og 2015 er anvendt fuldt ud (begge år med et mindre overskud omkring 4-5 t.kr.), og i 2016 er der anvendt 102 t.kr. udover årets indtægter. Opsparingen svarer til ca. 18 % af dette års indtægter fra det bindende stiftsbidrag.

5. Bilag

5.1. Sammensætning af stiftsråd

Susanne Møller	Formand, menighedsrådsrepræsentant, Maribo Domprovsti
Steen Henriksen	Næstformand, Menighedsrepræsentant, Falster Provsti
Marianne Gaarden	Biskop (født medlem)
Anne Reiter	Domprovst (født medlem)
Michael Fagerlund	Provsterepræsentant
Niels Reinhold Nielsen	Menighedsrepræsentant, Falster Provsti
Knud-Erik Rasmussen	Menighedsrepræsentant, Lolland Østre Provsti
Ebbe Balck Sørensen	Menighedsrepræsentant, Lolland Østre Provsti
May-Brit Buchardt Horst	Menighedsrepræsentant, Lolland Vestre Provsti
Susanne Høegh Nielsen	Menighedsrepræsentant, Maribo Domprovsti
Susan Rasmussen	Menighedsrepræsentant, Lolland Vestre Provsti
Birthe Gundhild Friis	Præsterepræsentant
Rebekka Maria Brandt Kristensen	Præsterepræsentant
Per Møller	Præsterepræsentant

5.2. Detaljeret projektoversigt

Budgetopfølgning for det bindende stiftsbidrag 2017				
	Budget	Realiseret	Prognose	Afvigelse
	2017	År til dato	2017	Budget/prognose
Præstekurser	45.000,00	46.334	46.334	1.334
Religionspædagogisk udvalg alm. drift	15.000,00	16.089	16.089	1.089
Folkekirkens Skoletjeneste	80.000,00	81.533	81.533	1.533
Årsberetning/temahæfte	90.000,00	47.673	47.673	42.327
500-året for reformationen (10.000,- i 5 år fra 2013)	10.000,00	10.000	10.000	0
Folkekirke og Religionsmøde	31.000,00	25.439	25.439	5.561
Studenterpræst	19.500,00		0	19.500
Præstepraktik	20.000,00	9.628	9.628	10.372
Diakoniudvalget	10.000,00	16.029	16.029	6.029
Felters bibliotek	5.000,00	180	180	4.820
Samtaleforum Unge og Kirke (SUK)	20.000,00	7.461	7.461	12.539
Kommunikationsmedarbejder	75.000,00	74.999	74.999	1
Kørsel m.m. udvalgsmøder	20.000,00	5.420	5.420	14.580
Kontingent Danske Kirkedage 2015	2.500,00	2.500	2.500	0
Pilgrimshuset - driftstilskud	325.000,00	325.000	325.000	0
Reformationsjubilæum startkapital	80.000,00	29.445	29.445	50.555
PR-folder	20.000,00		0	20.000
Stiftsrådenes fællesmøde 2017		9.322	9.322	9.322
				0
Enkelt-ansøgninger	77.000	97.278	97.278	20.278
				0
Udgifter i alt	945.000	804.331	804.330	140.670
Forbrugsmulighed				
Ligning 2017	945.000			
Overført overskud				
Forbrugsmulighed i alt	945.000			
Resultat	0			